

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี**
**FACTORS AFFECTING POLITICAL PARTICIPATION OF THE PEOPLE AND
ADMINISTRATION OF SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN SURATHANI PROVINCE**

ณัฐภัทร ธีรารังกุล¹
Natapat Thirarangkul
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การวิจัยครั้งนี้ผสมผสานในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีวิธีการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 880 คนจาก 6 อำเภอในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 44 แห่ง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้แทนจำนวน 10 คน โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่าตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมและด้าน การร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง และด้านการชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้งแตกต่างกัน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม การได้รับข้อมูลข่าวสาร สัมพันธภาพกับเพื่อน การเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่น ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ สัมพันธภาพกับเพื่อน และการเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่น ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความกระตือรือร้น หรือสนใจทางการเมือง มองการเมืองเป็นเรื่องที่น่าเบื่อและไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วม ในขณะที่ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ประชาชนไม่มีเวลาในการเข้าร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทำงานไม่โปร่งใส มีการทุจริต ประชาชนเห็นว่าตัวเองไม่สำคัญ และมองว่าการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง

คำสำคัญ : 1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง 2. การบริหารงาน 3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

¹ นักศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) To compare the degree of the political participation between the People and Administration of Sub-district Administrative Organizations in Suratthani province 2) To study the factors affecting political participation of the People and Administration of Sub-district Administrative Organizations 3) To study the obstacles of the political participation of the People and Administration of Sub-district Administrative Organizations. The study utilized both qualitative and quantitative research methods. Samplings are the people who are the head of family live in Suratthani province. A questionnaire was undertaken 880 of sampling who were from 6 districts and 44 sub-district administrative organizations as a quantitative research method. A qualitative research draws upon in-depth interview by using structure interview with 10 samplings. Statistical methods which are Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, T-test and Correlation Analysis (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) are used for statistical analysis.

The study found that: 1) the average degree of the political participation of the people and administration of sub-district administrative organization in Suratthani province were high participation and moderate participation respectively. The comparison of political participation of the people in overall and each individual diversified side which classified into gender education occupation and income revealed that the background variables about business and societies were different. The participation in politics for overall and each individual sides, the participation in election and the suggestion other people to the election were different. 2) The factors affecting political participation of the people were responsibility in societies, absorbing of information, good relationship with friends and the participation in local groups. On another hand, the factors affecting political participation of the administration of sub-district administrative organizations were relationship with friends and the participation in local groups. The factors that were not affected to the participation in administration of sub-district administrative organization were responsibility in societies and self- confidence variable. 3) the obstacles and problems of political participation of the people and administration of sub-district administrative organizations were that the most of people lacked enthusiasm and were not interested in politics, looking at the politics was being boring and did not want to participate in politics; in the meantime, those of the participation in administration of sub-district administrative organization were that people had no time, the member of sub-district administrative organization had no transparency and consisted of corruption, the people believed that they were powerless and political activities were not their duties.

Keywords : 1. POLITICAL PARTICIPATION 2. ADMINISTRATION 3. SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS 4. SURATHANI PROVINCE

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้คุณค่าต่อการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ความจริงการเมืองในระบอบประชาธิปไตย สามารถแก้ปัญหาสังคมได้ (ประเวศ วะสี, 2537, หน้า 8) แต่ระบอบประชาธิปไตยจะมีความสมบูรณ์ได้นั้น ประชาชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี และที่สำคัญคือประชาชนต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในทางการเมือง เพราะการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้นถือว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นได้ (สุจิต บุญบงการ, 2534, หน้า 38-39) ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้คนเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันเกิดการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ และก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันในสังคมได้

การตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 9 เรื่องการปกครองท้องถิ่น ได้สะท้อนหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วมอย่างชัดเจนในบทบัญญัติ ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นทุกคนต้องมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น และพระกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในหมวด 5 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุน และ หมวด 7 ได้ให้อำนาจแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ตัวอย่างเช่น การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย หรือเพื่อให้ประธานรัฐสภาเพื่อให้วุฒิสภาถอดถอน บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง จะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมืองรวมถึงการตรวจสอบ ในการบริหารจัดการประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเพิ่มประสิทธิภาพและกลไกในกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ และการเมืองให้เข้มแข็ง เป็นอิสระมากขึ้น (สิริพัฒน์ ลากิจิตร, 2550) ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้คนเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันเกิดการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพและก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันในสังคมได้

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. เป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 เพื่อทำหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ให้กับประชาชน ทั้ง 6 ด้าน อันได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชนและสังคม 4) ด้านการวางแผนและการส่งเสริมการลงทุน 5) ด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ 6) ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และ ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวิสุ, 2546) องค์การบริหารส่วนตำบลจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น เพราะเป็นองค์กรที่มีบทบาทในท้องถิ่นมาก และเป็นตัวแทนภาคประชาชน เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ ในการบริหารจัดการ อบต. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทได้บ้าง เพราะอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากกว่า และแนวโน้มของการมีส่วนร่วม อบต. มีแนวโน้มที่จะเลือกจัดบริการผ่านเครือข่าย องค์การชุมชน และร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสูงกว่าเทศบาล นอกจากนี้ อบต. ใช้กระบวนการตัดสินใจเริ่มสิ่งใหม่ โดยกลุ่มองค์การชุมชนมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้แบบชาวบ้าน และเห็นทางออกที่หลากหลาย (จรัส สุวรรณมาลา, 2538, หน้า 35-45)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภูมิหลังที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมที่แตกต่างหรือไม่ รวมถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ของการเข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง เพื่อให้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานีจำแนกตามตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. สมมุติฐานการวิจัย

3.1 ประชาชนที่มีภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานีแตกต่างกัน

3.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง การได้รับข้อมูลข่าวสาร สัมพันธภาพกับเพื่อน และการเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยผสมผสานในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantity Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ 1) ประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จาก 19 อำเภอ จำนวน 718,097 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จาก 6 อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 44 แห่ง ประชาชน จำนวน 880 คน

โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลหน่วยสมาชิกของประชากรจากแหล่งทุติยภูมิ คือ จำนวนประชากรจังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วจัดการทำกรอบของสุ่ม (Sampling Frame)

2. กำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ตามตารางสำเร็จรูปของยามาเน่ (Yamane, 1967, หน้า 886-887) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($\alpha = .05$) และขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน ($\pm 5\%$) จากประชากร 13,377 คน จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 400 คน

3. จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ โดยการเทียบสัดส่วนร้อยละ 30 ของอำเภอทั้งหมด ได้ 6 อำเภอ

4. สุ่มกลุ่มตัวอย่างมาตำบลละ 20 คน จากทุกตำบล ทั้ง 6 อำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บจริงเท่ากับ 880 คน

5. จากข้อ 4 ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยสอบถามประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัว

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ทำการเลือกตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ด้วยตนเอง สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น จำนวน 10 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน และปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้ครบถ้วน ถูกต้อง และน่าเชื่อถือหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลต่อการประมวล วิเคราะห์และสรุปผล

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดไว้ ดังนี้ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัย กรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งนิยามปฏิบัติการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ ศึกษาทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดของการวิจัยที่กำหนดไว้เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Face Validity) เสร็จแล้วนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มละ 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.70 ขึ้นไปโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ 1) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูลแล้วดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ 2) นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ จากการสัมภาษณ์รายบุคคล จำนวน 10 คน มาตรวจสอบความถูกต้องแบบสามเส้า (Triangulation) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามเนื้อหาในแต่ละประเด็นของข้อละดำเนินการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นในลักษณะขององค์ความรู้ใหม่โดยอธิบายความในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

4.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรใช้ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และศึกษาคำนวณหาความสำคัญระหว่างตัวแปรปัจจัย กับมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง และการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับมาก การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่าตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมและด้าน การร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง และด้านการชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้งแตกต่างกัน สำหรับการมีส่วนร่วมการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่าตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหารในภาพรวมและด้านการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน การจัดทำข้อบัญญัติ การจัดทำงบประมาณรายจ่าย อบต. การประชุมสภา อบต. การจัดซื้อจัดจ้าง อบต. แตกต่างกัน ยกเว้นตัวแปรเพศที่ในภาพรวมไม่พบความแตกต่าง

5.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องาน การได้รับข้อมูลข่าวสาร สัมพันธภาพกับเพื่อน การเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่น ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ สัมพันธภาพกับเพื่อน และการเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่น ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องาน และความเชื่อมั่นในตนเอง

5.3 ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความกระตือรือร้น หรือสนใจทางการเมือง มองการเมืองเป็นเรื่องที่น่าเบื่อและไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วม ในขณะที่ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ประชาชนไม่มีเวลาในการเข้าร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทำงานไม่โปร่งใส มีการทุจริต ประชาชนเห็นว่าตัวเองไม่สำคัญ และมองว่าการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง

6. อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับมาก และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้าร่วมทางการเมืองต่างๆ หรือการทำกิจกรรมทางด้านการเมืองต่างๆ เป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมมองเห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล ตามความสมัครใจของสมาชิกในระบบการเมือง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะมีอิทธิพลต่อการกระบวนการเลือกผู้บริหารประเทศ การกำหนดนโยบายและการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติรวมทั้งการกระทำต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากขาดปัจจัยสำคัญ เช่น ความรู้ ความเข้าใจภายในกลุ่มชุมชน รู้ถึงสมรรถภาพของตนเองในการเป็นสมาชิก อันหมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ทางสังคมของตน การมีทักษะที่เอื้อหรือสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม มีความสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ และที่สำคัญเข้าใจได้ว่า อิสรภาพ เสรีภาพที่ตนจะมีได้นั้นจะต้องมีวินัยในตนดี นั่นคือ มีความเข้าใจและเชื่อมั่นในกฎระเบียบของชุมชน

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.1 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่าตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง และการชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้งแตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่าตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมและรายด้านประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน การจัดทำข้อบัญญัติ การจัดทำงบประมาณรายจ่าย อบต. การประชุมสภา อบต. การจัดซื้อจัดจ้าง อบต. แตกต่างกันไป ยกเว้นตัวแปรเพศที่ในภาพรวมไม่พบความแตกต่าง

3. การศึกษาสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ความรับผิดชอบต่องาน การได้รับข้อมูลข่าวสาร สัมพันธภาพกับเพื่อน การเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่น

ส่งผลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพกับเพื่อน และการเข้าร่วมกับกลุ่มในท้องถิ่น ส่งผลต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.1 ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดสุราษฎร์ มีดังนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความกระตือรือร้น หรือสนใจทางการเมือง มองการเมืองเป็นเรื่องที่น่าเบื่อและไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วม และมักถือว่าเป็นเรื่องของชนชั้นกลาง ประชาชนขาดประสบการณ์ทางการเมือง เนื่องจากการศึกษามีน้อย ทำให้ไม่มีบทบาทหรือส่วนร่วมทางการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจบีบรัดตัว จนทำให้ประชาชนไม่มีเวลาหันมาสนใจกับเหตุการณ์ทางการเมืองมากนัก ประชาชนส่วนใหญ่ชอบวิถีชีวิตอย่างเรียบง่าย ถือเอาความสะดวกสบายเป็นใหญ่ตลอดจนประชาชนไม่ศรัทธาในตัวสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะผู้บริหารขาดความรู้ขาดความสามารถในการบริหารงาน

4.2 ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนไม่มีเวลาในการเข้าร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ประการที่สอง มองว่า ประชาชนมองว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เล่นพรรคเล่นพวก สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทำงานไม่โปร่งใส ทุกจริต อีกสาเหตุหนึ่งประชาชนเห็นว่าตัวเองไม่สำคัญ ประชาชนมองว่าการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง อำนาจและการจัดการบริหารถูกกีดขวางจากพนักงานระดับสูง ประชาชนขาดทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงาน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผู้นำทุกระดับชั้นควรกระตุ้นหรือสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการให้ประชาชนปรับทัศนคติเกี่ยวกับการเมือง จากที่เคยมองการเมืองเป็นเป็นเรื่องน่าเบื่อ เป็นเรื่องของคนเพียงบางกลุ่ม และมองว่าการเมืองเป็นเรื่องของการเล่นพรรคเล่นพวก มาเป็นการให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเมือง เข้าใจซึ่งระบบประชาธิปไตยที่ถูกต้องและดีงามโดยการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเมือง สร้างความตระหนักให้กับประชาชนว่าตนเองมีความสำคัญในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง และผู้นำวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง

2) การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยการร่วมรับรู้รับทราบ ร่วมในการตัดสินใจ และร่วมในการปฏิบัติงาน สามารถกระทำได้โดยกำหนดเป็นนโยบาย ในการจัดตั้งคณะกรรมการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีตัวแทนภาคประชาชนเข้ามาเป็นตัวแทน เพื่อรับรู้รับทราบเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่นมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน การจัดทำข้อบัญญัติการจัดทำงบประมาณรายจ่าย อบต. การประชุมสภาอบต. การจัดซื้อจัดจ้าง อบต.

3) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องบริหารงานด้วยความสุจริต สามารถให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1) การให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง ผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้และทำความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องการเมือง ความสำคัญของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีช่องทางในการให้ความรู้หลายช่องทางได้แก่ให้ความรู้กับประชาชนโดยผ่านทางวิทยุชุมชน แผ่นพับใบปลิว และผู้มีความรู้ ออกให้ความรู้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเมืองและการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2) กระตุ้นให้ประชาชนมีการเข้าร่วมในการเลือกตั้ง ทั้งบทบาทของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. และบทบาทของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต.

3) ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมรับรู้ รับทราบ การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน มีการเสนอปัญหาและความต้องการต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

7.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Study of Administration : CSA) ในส่วนของการเปรียบเทียบในระดับท้องถิ่นของต่างประเทศ และการเปรียบเทียบกับหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น และนำข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานต่างๆ มาศึกษาเชิงเปรียบเทียบ เพื่อแสวงหาแนวทางที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

2) ควรมีการศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในแต่ละด้าน เนื่องจากอาจมีความพร้อมในเงื่อนไขของแต่ละบริบทแตกต่างกันไป เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน

7.4 ข้อเสนอแนะ ในการศึกษาครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผล หรือสาเหตุของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างออกไปเพื่อจะได้งานวิจัยที่หลากหลาย

2) ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และความหลากหลายทางด้านระเบียบวิธีวิจัย

8. บรรณานุกรม

- จันทนา สุทธิจารี. (2544). “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ในการเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- ไชยพร ตันต์จิตานนท์. (2536). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในรูปเทศบาล กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่. ปริญญาโท การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ และเทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2542). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลาง. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. รายงานการวิจัย สถาบันพระปกเกล้า.

สิริพัฒน์ ลาภจิตร. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอรินคำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.

ปริญญาณิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2546). ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. รายงานการวิจัยสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

Mc Closky, Herbert. (1968). "Political Participation" in International Encyclopedia of Social Science. Vol.12.

Milbrath, Lester W and M.L. Gorr. 1977 Political participation : How and why do people get involved in politics. Chicago: Rand McNally College

Nie, Norman H. ; & Verba, Sidney. (1975). "Political Participation," in Handbook of Political Science. Vol. 4. Edited by Greenstein, Fred I. ; & Polsby, Nelson W. Massachusetts: Addison Wesley

Rosenstone J. Steven and John Mark Hansen. 2003. Mobilization, participation and democratization in America. Washington : Macmillan.

Sherry R. Arnstein, "A Ladder of Citizen Participation". Journal of the Royal Town Planning Institute. April 1971.

9. คำขอบคุณ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งเป็นทั้งแรงผลักดันให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี โอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.ดร. ไซยา ยิ้มวิไล, ศ.ดร. ดิน ปรัชญพฤทธิ, ดร.หรรณ ชูเพ็ญ, รศ.ดร.ปิยากร หวังมหาพร ,คณาจารย์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยศรีปทุมทุกท่าน และขอขอบคุณสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ได้ให้โอกาสตีพิมพ์ผลงานวิจัยในครั้งนี้